

життєдіяльності; відповідності або невідповідності організації робіт на виробничій дільниці вимогам охорони праці; чи відносяться роботи, об'єкти, устаткування до категорії з підвищеною небезпекою; відповідність або невідповідність кваліфікації працівника характеру робіт, що ним виконувались; коло осіб, діяльність (бездіяльність) яких пов'язана, з технічної точки зору, з нещасним випадком тощо.

Отже, у підсумку можна зазначити, що за допомогою інженерно-технічної експертизи з безпеки життєдіяльності і охорони праці вирішуються найбільш складні питання, пов'язані із встановленням механізму та причин настання нещасного випадку на виробництві, відповідності дій службових осіб підприємства або інших суб'єктів вимогам законодавчих та нормативно-правих актів з охорони праці.

Список використаних джерел:

1. Кривченко Ю. О., Бордюгов Л.М., Марченко І.М. Теоретичний базис судової інженерно-технічної експертизи в галузі охорони праці та безпеки життєдіяльності / Ю. О. Кривченко, Л. Г. Бордюгов, І. М. Марченко // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2012. - Вип. 12. - С. 332-339

Сучасний стан протидії вчиненню розбійним нападів в Україні

Бабич А.Ю., здобувач кафедри кримінально-правових дисциплін факультету права та масових комунікацій ХНУВС

Пчюлкін В.Д., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін факультету права та масових комунікацій ХНУВС

Насильницька злочинність являє собою найнебезпечніший вид посягань, що завдає величезної, а інколи непоправної шкоди найвищим людським цінностям, таким як життя, здоров'я, честь, гідність, статеві свобода та недоторканість, котлі є невід'ємними правами людини з моменту її народження. Серед основних складових недоторканності людини є її право безперешкодного володіння, користування і розпорядження своєю власністю та заборона будь-кому протиправно позбавити останню цього права.

Кримінально-правова охорона означених прав і свобод людини набуває особливого значення при розслідуванні розбійних нападів, специфічною рисою яких є підвищена суспільна небезпека, так як посягання здійснюється не лише на власність, а й на особу. Розслідування будь-яких злочинів, у тому числі й розбійних нападів, буде ефективним, якщо воно здійснюється на узагальненій слідчій практиці, у поєднанні з використанням апробованих криміналістичних рекомендацій та наукових знань.

Сучасний етап розвитку України характеризується різноманітними негативними процесами, які негативно позначаються на криміногенній ситуації в державі. При цьому серед усієї сукупності злочинних посягань особливе занепокоєння викликають ті, що спрямовані саме на осіб жіночої статі. Так, лише за офіційними даними, жертвами кожного третього злочинного посягання стають жінки, частка яких серед потерпілих коливається в межах 28,6-32,6 %. Доволі часто жінка стає й жертвою розбійного нападу.

Статистичні матеріали Департаменту інформаційних технологій МВС України свідчать, що починаючи з 1 січня 2014 року станом на вересень 2014 року в Україні було скоєно близько 5543 розбійні напади, що на 1262 злочини більше ніж за аналогічний період часу в 2013 року, з них 2125- скоєних відносно жінок, що на 346 злочинів більше ніж в 2013 році Безперечно, такий ріст злочинності пов'язаний з теперішньою криміногенною ситуацією в

України, тому близько 33% таких злочинів являється не розкритими. Причини та умови не розкриття таких злочинів можуть бути доволі різними, так як такий вид злочину за своєю природою може бути тільки штучно латентним, оскільки завжди є потерпілі від злочину (отже, про факт вчинення злочину не може бути відомо лише самому винному) і помилитися в характері вчинених дій, в оцінці їх безпеки так само неможливо.

Характеризуючи сучасні тенденції корисливо-насильницької злочинності в Україні цікавим є те, що її кількісно-якісні показники в умовах кардинальних соціально-економічних, політичних та інших перетворень відрізняються нестабільністю тенденцій розвитку. Разом із цим, чітко проявляється негативне, зневажливе ставлення винних до життя, здоров'я, недоторканності особи, оскільки все більша кількість насильницьких злочинів вчинюється, виходячи не з примітивних, а саме з раціональних корисливих мотивів, які реалізуються під час розбійних нападів.

Розбої, поряд із іншими насильницькими злочинами, належать до найбільш суспільно небезпечних злочинів та є прогресуючим злочином, що входить до блоку корисливо-насильницької злочинності. Вчинення такого злочину часто «провокує» й інші посягання, виступаючи у ролі особливого кримінального феномену, особливо, якщо такий вид злочину вчиняється щодо жінок, які є менш фізично захищеними, тому не рідко може закінчитись звалтуванням чи вбивством. Аналіз розбійних нападів незалежно від інших корисливо-насильницьких злочинів, являє несприятливу картину. Наведені дані свідчать про необхідність активного вирішення проблем попередження розбоїв, що посягають на приватну власність громадян.

Слід звернути увагу ще на одну обставину. Практика розслідування розбійних нападів показує, що окремі слідчі органів внутрішніх справ невірно трактують кваліфікуючу ознаку третьої частини ст. 187 КК України - проникнення у приміщення чи інше сховище (наприклад, під час кваліфікації розбійних нападів на відділення банківських установ, поштових відділень, відділень зв'язку, ломбардів, ювелірних та інших магазинів, АЗС, підприємств різної форми власності тощо).

Відповідно до інформаційного листа Вищого спеціалізованого суду України від 04.02.2013 № 223-221/0/4-13 щодо кваліфікації розбійних нападів за ознакою проникнення в приміщення чи інше сховище, при кваліфікації розбоїв слід керуватися постановою Верховного Суду України від 06.11.2009 року «Про судову практику у справах про злочини проти власності» та постановою Верховного Суду України від 15.11.2012 № 5-15кє12 та під час кваліфікації розбійного нападу на законних підставах у приміщення незалежно від того чи було воно здійснено на законних підставах чи за їх відсутності.

Саме тому детальне розуміння тенденцій і особливостей, що стосуються вчинення корисливо-насильницьких злочинів, вибору об'єкта посягання злочинцем, факторів, що сприяють вчиненню даного злочину, дозволить ефективно застосовувати міри з боку правоохоронних органів щодо попередження розбійних нападів щодо жінок чи до будь якої особи в цілому.

Таким чином, оцінюючи стан та основні тенденції розвитку злочинності в Україні, зокрема і злочинів вчинених щодо жінок, в тому числі і розбійних нападів, можна дійти до висновків, що стан злочинності в Україні на рівні правоохоронних органів здебільшого оцінюється постфактум на основі даних про виявлені злочини. Між тим, окрім офіційно виявлених та зареєстрованих злочинів для реальної та достовірної оцінки криміногенної ситуації варто

залучати й інші джерела та методи отримання «кримінальної» інформації, які нададуть можливість наблизитися до оцінки фактичної злочинності.

Актуальні проблеми участі захисника у досудовому провадженні

Безверха Ю.Б., студент ННІЗН НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Савицький Д.О.*

Останнім часом зроблено чимало кроків у напрямі реалізації ідеї правової держави, у тому числі і в сфері кримінально-процесуальної діяльності. Значним здобутком на шляху реформування кримінального процесуального права як однієї з основних галузей правової системи, стало прийняття у 2012 р. нового Кримінального процесуального кодексу України.

Слід зазначити, що чинний КПК України суттєво зміцнив засаду змагальності сторін на досудовому розслідуванні, що є його суттєвим здобутком. Порівняно із попереднім кримінально-процесуальним законом, він забезпечив імплементацію провідних принципів європейського судочинства у національне кримінальне процесуальне право, до яких належить забезпечення права особи на захист на всіх стадіях кримінального провадження.

Незважаючи на розширення прав захисника, особливо в частині збирання доказів у досудовому провадженні, процесуальні можливості сторін обвинувачення та захисту у його забезпеченні залишаються нерівними. Враховуючи виняткові повноваження сторони обвинувачення щодо проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, сторона захисту виявляється значно обмеженою у можливості збирання фактичних даних, що можуть виступати основою формування доказів на окремих стадіях кримінального провадження.

Враховуючи положення КПК України (ст. 93), які надають право стороні захисту звертатися з клопотанням до слідчого про проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, захисник може розглядатися лише як суб'єкт їх ініціювання.

Розширення повноважень захисника за КПК України обумовило потребу перегляду положень спеціального законодавства, що визначає засади діяльності адвокатури в Україні. Так, до основних повноважень захисника в кримінальному процесі відноситься забезпечення захисту прав та законних інтересів свого клієнта. За чинним КПК України, захист у кримінальному процесі стає професійним, адже до участі у кримінальному провадженні можуть залучатися виключно професійні адвокати, відомості про яких внесені до Єдиного реєстру адвокатів України (ч. 2 ст. 45 КПК України). Вважаємо позицію, обрану законодавцем, правильною, оскільки адвокати стають самостійними процесуальними фігурами, діяльність яких забезпечуватиме об'єктивний розгляд та вирішення обставин кримінального правопорушення.

Кримінальне процесуальне законодавство України та законодавство про адвокатуру містить достатні гарантії, що забезпечують незалежність та конфіденційність діяльності адвоката у кримінальному провадженні. Такими гарантіями є особливий порядок проведення процесуальних дій стосовно професійного захисника, заборона на втручання в приватне спілкування підозрюваного, обвинуваченого, засудженого виправданого із захисником. Слід зауважити, що під час прийняття КПК України враховано відповідний зарубіжний досвід у цій сфері, зокрема Франції, судова система якої відома потужним досвідом адвокатської діяльності. Так, за КПК Франції